

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

21 december 2000

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Ludo Sannen en Paul Van Grembergen –

**houdende oprichting van een Financieringsfonds voor Schuldafbouw
en Eenmalige Investeringsuitgaven**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Reeds meerdere jaren wordt vastgesteld dat de Vlaamse Gemeenschap systematisch niet de volledige begroting uitput. Hierdoor werd in het verleden en ook nu nog de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap stelselmatig sneller afgebouwd dan voorzien. Immers, het niet-opgebruiken van de beschikbare kredieten leverde en levert voor de Vlaamse Gemeenschap hoge liquiditeitsposities op, die enkel konden worden ingezet voor het niet-herfinancieren van bestaande leningen. De niet-invulling van de begrote kredieten gaf aldus aanleiding tot een niet-voorzien extra daling van de schuldpositie met ca. 75 mld F. Zo dit in de beginperiode van de afbouw van de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap mogelijk nog wenselijk was, teneinde de Vlaamse Gemeenschap buiten het schuldspiraal-risico te brengen, is dit heden zeker niet meer het geval.

Bovendien heeft de Vlaamse Gemeenschap reserves aangelegd waaruit kan geput worden, om problemen, zoals plots versnellende inflatie en/of plots optrekkende rente op te vangen. De begroting kan dus niet ontsporen door externe invloeden, waarop de Vlaamse Gemeenschap geen vat heeft.

De niet-uitputting van kredieten heeft bijgevolg thans voor Vlaanderen enkel (puur beleidsmatig bekeken) negatief effect, om een aantal redenen :

- de jarenlange sanering heeft pijnlijke gevolgen op het vlak van infrastructuur : door de druk van de recurrente kosten, werden de investeringen nooit opgetrokken boven een normaal vervangingsniveau : er dienen dringend, een aantal mogelijkheden te worden geboden ;
- de druk om zo minimaal mogelijk kredieten te laten verloren gaan, leidt elk jaar opnieuw tot een spanning op het jaareinde om zoveel mogelijk vastleggingen te doen. Het is duidelijk dat dit niet een behoorlijk en doelmatig bestuur ten goede komt ;
- de onduidelijkheid of saldi al dan niet met terugwerkende kracht kunnen worden ongebruikt leidt tot verwarring, budgettaire rechtsonduidelijkheid en dus tot terechte kritiek van het Rekenhof. In het verleden werden bij de begrotingscontrole af en toe reeds saldi van het afgelopen begrotingsjaar terug geopend en toegevoegd aan het lopend begrotingsjaar. Op deze

wijze wordt er een arbitrair beleid gevoerd, dat bovendien de afrekening van dat jaar doorkruist.

Het voorkomen van niet-opgebruikte kredieten leidt er bovendien toe dat het Parlement in wezen zijn rol niet speelt. Het stemt initiatieven en dus kredieten, maar die worden niet ten volle uitgevoerd. Het is dan aan het Vlaams Parlement en enkel aan het Vlaams Parlement om te oordelen hoe de heraanwending van deze niet-opgebruikte kredieten dient te geschieden.

Dit decreetsvoorstel beoogt het prerogatief van het Vlaams Parlement te herstellen, zonder verlies van de wettelijke of budgettaire orthodoxie.

Aangezien het weinig zin heeft de saldi op elk van de afzonderlijke kredieten te behouden en ze volgend jaar over te dragen op dezelfde basisallocaties (die dan wellicht opnieuw niet zullen opgebruikt worden) worden de niet-opgebruikte kredieten verzameld, zodat over hun her-aanwending specifiek kan worden beslist. Aldus wordt ook de transparantie behouden : bij overdracht van de saldi naar dezelfde basisallocatie, die het saldo heeft opgeleverd, zou het binnen de kortste termijn volstrekt onduidelijk zijn na te gaan welke kredieten er effectief beschikbaar zijn, welke kredieten effectief uitgevoerd zijn, m.a.w. de begrotingsannaliteit is volstrekt doorbroken.

Daarom wordt een Fonds gecreëerd, dat op het einde van elk begrotingsjaar de niet-opgebruikte kredieten toegewezen krijgt. Het is vervolgens aan de regering om bij de daaropvolgende begrotingscontrole een voorstel tot gebruik van de, in het Fonds verzamelde gelden, aan het Parlement ter goedkeuring voor te leggen.

Het decreet beoogt verder strikte budgettaire en wettelijke orthodoxie te behouden : daartoe worden enkel saldi benut, die anders nooit meer benut zullen worden. Belaste saldi heraanwenden zou immers betekenen dat men met één frank twee maal wil betalen : dat is op termijn totaal onhoudbaar. Door de vorming van een Fonds, type A dient het Parlement de begroting van het Fonds zelf goed te keuren. Het is dus geen carte-blanche, die het Parlement geeft aan de regering, wanneer deze of haar administratie er niet in slaagt om de gestemde kredieten volledig te benutten ; integendeel.

De uitgaven van het Fonds zijn strikt beperkt tot duidelijk eenmalige operaties : materiële investeringen, provisie en schuldafbouw. Zo kan de (her)aanleg van provisie ook een zinvolle aanwending

zijn, wanneer de renteprovisies bij voorbeeld door een zware rentepiek uitgeput dreigen te geraken. In plaats van deze bij te stijven via de gewone begroting (en dus op andere uitgaven te besparen) kunnen deze beter op deze manier worden hersamengesteld.

Dit voorstel van decreet sluit aan bij de resolutie betreffende de naleving van de aanbevelingen van de afdeling "Financieringsbehoeften van de overheid" van de Hoge Raad van Financiën.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel creëert een Fonds, categorie A.

Artikel 3

Dit artikel somt de middelen van het Fonds op. De middelen, voorkomende uit de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap zijn strictu sensu beperkt tot deze saldi, die niet meer en nooit meer kunnen opgevraagd worden. Aldus wordt vermeden dat de Vlaamse Gemeenschap zichzelf ten dele debudgetteert. De andere middelen van het Fonds komen voort uit haar werking.

De regering kan desgevallend de overdracht van sommige saldi naar het Fonds blokkeren. Het betreft die uitzonderlijke gevallen, waar door allerlei omstandigheden een recurrente kost, voorzien in een bepaald jaar, opgeschoven moet worden naar het volgend jaar, waarvoor desgevallend het saldo zal moeten getransfereerd – mits goedkeuring door het Vlaams Parlement – op de bewuste basisallocatie zelf.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt op limitatieve wijze welke uitgaven op het Fonds kunnen gebeuren. Het Fonds is wel een afzonderlijke rechtspersoon, maar werkt uitsluitend ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap. Het kan dus zelf geen eigen investeringsbeleid gaan opzetten : het kan dus nooit een vreemd lichaam gaan vormen binnen de Vlaamse Gemeenschap zelf.

Belangrijk is ook dat slechts uitgaven kunnen gebeuren op de beschikbare saldi-overdrachten, mits toestemming door het Parlement.

Artikel 5

Dit artikel ten slotte past de uitgavenbegrotingen van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2000 en voor het jaar 2001 aan. Hierdoor kan het Vlaams Parlement reeds bij de begrotingscontrole 2001 – t.t.z. in april 2001 zich uitspreken over de aanwending van de gebeurlijke saldi 2000.

Artikel 6

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

Francis VERMEIREN

Gilbert BOSSUYT

Ludo SANNEN

Paul VAN GREMBERGEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

Er wordt een Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven opgericht, hierna het Fonds te noemen.

Het Fonds wordt opgericht als een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Artikel 3

De middelen van het Fonds zijn :

- 1° een dotatie ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° alle inkomsten voortvloeiend uit activiteiten van het Fonds ;
- 3° het gebeurlijke saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar op het Fonds ;
- 4° de terugvorderingen voortvloeiend uit ten onrechte gedane betalingen.

De dotatie, bedoeld in het eerste lid, 1°, is gelijk aan de som van de bedragen, voortkomende uit de hieronder opgenomen herschikkingen, welke in uitzondering op de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, over de begrotingsprogramma's heen en tussen kredietsoorten onderling mogen worden doorgevoerd :

- 1° de op het einde van het betreffende begrotingsjaar beschikbare niet-gesplitste kredieten van het lopende jaar, met uitzondering van de vastleggingssaldi, die in uitvoering van bepalingen in begrotingsdecreten en normatieve decreten worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar ;

- 2° de op het einde van het begrotingsjaar beschikbare gesplitste vastleggingskredieten, beperkt tot de som van de niet-geordonnanceerde gesplitste ordonnanceringskredieten.

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de saldi die voor de berekening van de dotatie in aanmerking komen te beperken.

Artikel 4

§ 1. De middelen van het Fonds kunnen uitsluitend aangewend worden voor de gehele of gedeeltelijke financiering van :

- 1° eenmalige investeringen, ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ;
- 2° reservevorming ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ;
- 3° afbouw van de directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

§ 2. De middelen voortkomende uit overdrachten, van saldi van het voorgaande begrotingsjaar kunnen slechts aangewend worden na goedkeuring ervan door het Vlaams Parlement naar aanleiding van de begrotingscontrole.

Artikel 5

§ 1. Op de uitgavenbegroting 2000 van de Vlaamse Gemeenschap – programma 24.20 wordt een basisallocatie geopend 41.01 : Dotatie aan het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven. Eenzelfde dotatie wordt op de begroting 2001 geopend.

§ 2. Wordt toegevoegd aan de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2000 en voor het jaar 2001 : de hieronder opgenomen begrotingen van inkomsten en uitgaven van het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven.

Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven

Begroting voor het jaar 2000

ESR-code	ONTVANGSTEN	
08.21	Overgedragen overschot vroegere begrotingsjaren	0
46.00	Terugstortingen	0
46.01	Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap	P.M.
	UITGAVEN	
01.01	Allerhande uitgaven	0

Begroting voor het jaar 2001

ESR-code	ONTVANGSTEN	
08.21	Overgedragen overschot vroegere begrotingsjaren	P.M.
46.00	Terugstortingen	P.M.
46.01	Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap	P.M.
	UITGAVEN	
01.01	Allerhande uitgaven	P.M.

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op 31 december 2000.

Francis VERMEIREN

Gilbert BOSSUYT

Ludo SANNEN

Paul VAN GREMBERGEN